

24 มีนาคม 2557

**แถลงการณ์การประชุมภาคประชาสังคมอาเซียน/มหกรรมภาคประชาชนอาเซียน(ACSC/APF) 2514
ขับเคลื่อนไปข้างหน้าด้วยความสมานฉันท์ของประชาชนอาเซียนสู่ความยั่งยืนด้านสันติภาพ
การพัฒนา ความยุติธรรมและประชาธิปไตย**

เรา ตัวแทนจากภาคประชาสังคม องค์กรภาคประชาชน องค์กรระดับรากหญ้า และปัจเจกชนในประเทศพม่า ภูมิภาคอาเซียน และอื่น ๆ รวมกว่า 3,000 คน ได้มาร่วมกันสนทนาแลกเปลี่ยนถึงขอบเขตของปัญหาทั้งในเชิง ประเด็นและในเชิงระบบที่ประชาชนอาเซียนกำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน ในงานประชุม ACSC/APF 2014 ณ เมือง ย่างกุ้ง ประเทศพม่า ระหว่างวันที่ 21 ถึง 23 มีนาคม 2557 เราขอเรียกร้องให้ผู้นำอาเซียน ซึ่งจะเข้าร่วมในการ ประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 24 พิจารณาแถลงการณ์และข้อเสนอแนะที่จัดทำขึ้น เพื่อรับรองความสงบสุข ความหลากหลาย ความยุติธรรม ความร่วมมือ และการพัฒนาที่ยั่งยืนและสอดคล้องกับเพศสภาพในภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนอาเซียน หัวข้อหลักในการประชุม “ขับเคลื่อนไปข้างหน้าด้วยความสมานฉันท์ของประชาชนอาเซียนสู่ความยั่งยืนด้านสันติภาพ การพัฒนา ความ ยุติธรรมและประชาธิปไตย” สะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายที่กำลังเกิดขึ้นในภูมิภาคและเรียกร้องให้มีการเสริม สร้างความเข้มแข็งของความคิดเห็นอันหลากหลายในระดับชาติและระดับภูมิภาค ว่าด้วยกระบวนการในการ ตัดสินใจของอาเซียนอันจะนำไปสู่การให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางของอาเซียนอย่างแท้จริง

เราขอยืนยันในหลักการพื้นฐานที่ให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางของอาเซียน ควบคู่ไปกับความยั่งยืนด้านสันติภาพ และการพัฒนา ประชาธิปไตย ธรรมชาติสากล หลักนิติธรรม (ไม่ใช่ด้วยหลักนิติวิธี) สิทธิมนุษยชนสากลและ ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ (รวมถึงสิทธิสตรีและสิทธิเด็ก ฯลฯ) สังคม วัฒนธรรม ความยุติธรรมทางเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ความเท่าเทียมและความยุติธรรมทางเพศ การไม่เลือกปฏิบัติ การอยู่ร่วมกัน การให้มีที่อยู่อาศัย ซึ่งเหมาะสมสำหรับผู้ที่มีความพิการเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชนอาเซียน โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มคน ชายขอบ รวมไปถึง แต่ไม่จำกัดเฉพาะสตรี เด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ ชนชาติพันธุ์และชนพื้นเมือง กลุ่มบุคคลที่มีความ หลากหลายทางเพศ (LGBTIQ) และกลุ่มคนที่มีรสนิยมทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศและการแสดงออกทาง เพศที่หลากหลาย รวมถึงบุคคลผู้ที่มีภาวะทางเพศกำกวม แรงงาน ซึ่งรวมถึงแรงงานข้ามชาติและแรงงานนอก ระบบเศรษฐกิจ ชนกลุ่มน้อยทางศาสนา คนหนุ่มสาว นักโทษทางการเมืองและครอบครัวของพวกเขา ผู้ลี้ภัย คน

พลัดถิ่นภายในประเทศ คนไร้สัญชาติและไร้ที่ทำกิน ชาวประมงพื้นบ้าน กลุ่มผู้ค้าบริการทางเพศ ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการค้าประเวณีและความรุนแรงทุกรูปแบบ และผู้ถูกบังคับใช้แรงงาน ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ ผู้ใช้ยาเสพติด และผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์

เรามุ่งมั่นที่จะทำงานและมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์กับรัฐบาลอาเซียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ทั้งในระดับภูมิภาคและนานาชาติ ด้วยจิตวิญญาณของความเป็นหุ้นส่วน ความเป็นเจ้าของและเสรีภาพในการกำหนดอนาคตตนเอง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของประชาชนอาเซียน

ในฐานะภาคประชาสังคม องค์กรภาคประชาชนและองค์กรระดับรากหญ้า รวมถึงปัจเจกชน เรามีได้เป็นแต่เพียงผู้ได้รับผลประโยชน์เท่านั้น แต่ยังเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสนับสนุนอย่างแข็งขันต่อการเปลี่ยนผ่านทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง และการพัฒนาชุมชน ดังนั้น เราจึงตอบสนองอย่างสร้างสรรค์ต่อความต้องการและสิทธิของประชาชนอาเซียน ภาคประชาสังคมจะยังคงตรวจสอบกฎหมาย นโยบายและการดำเนินการในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลก รวมถึงช่วยให้เกิดการมีประชาชนเป็นศูนย์กลางของอาเซียนอย่างแท้จริง

เราสนับสนุนการให้ความสำคัญต่อเสียงของคนหนุ่มสาว การเสริมสร้างศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถของพวกเขา เพื่อให้แน่ใจว่าอาเซียนคือการขับเคลื่อนของเยาวชนคนหนุ่มสาว เช่นเดียวกับการให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง

เรามีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนกระบวนการดำเนินงานทั้งหมดของอาเซียน รวมถึงและโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การทบทวนและตรวจสอบกฎบัตรอาเซียนและแผนงานชุมชนที่จะเกิดขึ้น และข้อตกลงความร่วมมือของคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (AICHR), คณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิของสตรีและเด็ก (ACWC) และแผนงานเริ่มต้นระดับโลกและกระบวนการดำเนินงานอื่น ๆ ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในภูมิภาคอาเซียน

ACSC/APF 2014 ในบริบทของการเปลี่ยนผ่านของประเทศพม่า

ในปีนี้ เราได้รับสิทธิพิเศษ ในการที่ประเทศพม่ารับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ในขณะที่ประเทศกำลังอยู่ในระยะการเปลี่ยนผ่าน แม้จะมีความคืบหน้า แต่ประเทศพม่ายังคงต้องฝ่าฟันการขาดดุลการค้าสะสมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน จากการศึกษาที่ประเทศพม่าเข้าร่วมในกระบวนการสันติภาพเพื่อยุติสงครามกลางเมืองที่มียาวนานกว่า 60 ปี เราจึงต้องการที่จะเน้นย้ำว่าสันติภาพที่ยั่งยืนไม่สามารถเกิดขึ้นได้ หากปราศจากข้อเท็จจริง ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ความยุติธรรมทางสังคม และความไว้วางใจ ข้อเท็จจริงจะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยการการอภิปรายถกเถียงกันอย่างจริงจังถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างสงคราม ความโปร่งใสต้องอาศัยการเข้าถึงข้อมูลที่มีอยู่ได้อย่างอิสระ ในภาษาที่ประชาชนเข้าใจ เกี่ยวกับการลงทุนและแผนพัฒนาในพื้นที่กลุ่มชาติพันธุ์ และความไว้วางใจต้องอาศัยการยุติการปฏิบัติและการความกดดันทางทหาร เพื่อให้บรรยากาศของความไม่ไว้วางใจและความ

หวาดกลัวที่ยังหลงเหลืออยู่ลดลง รัฐบาลจะต้องให้ความสนใจใส่ดูแลเป็นพิเศษในเรื่องการดำเนินแผนงานของโครงการทั้งหมดที่กำลังจะเกิดขึ้น อย่างเช่นขั้นตอนการสำรวจสำมะโนประชากรด้วยความโปร่งใสและตอบสนองต่อความกังวลของประชาชน สำหรับความพยายามในการสร้างสันติภาพ ต้องให้ประชาชนทั้งหมดมีส่วนร่วมในกระบวนการ ซึ่งรวมถึงผู้หญิงด้วย แม้จะมีกระบวนการปฏิรูป ผู้หญิงยังคงเผชิญกับความเสี่ยงจากความรุนแรงทางเพศโดยเฉพาะในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้ง

การผลักดันเรื่องประชาธิปไตยในประเทศพม่าจะต้องอาศัยการปฏิรูปอย่างเต็มรูปแบบ ความโปร่งใส และการปฏิรูปการมีส่วนร่วมเพื่อคืนสิทธิขั้นพื้นฐานและเสรีภาพ เราขอเรียกร้องให้มีการยกเลิก หรือแก้ไขกฎหมายทั้งหมดที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนและหลักการทางกฎหมายต่าง ๆ ในระดับสากล รวมทั้งการปฏิรูปรัฐธรรมนูญปีพ.ศ. 2551 การตั้งรัฐบาลกลางและการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

คนยากจนและคนชายขอบถูกจำกัดสิทธิของในการถือครองที่ดินโดยภาคเอกชนและทหาร เขตเศรษฐกิจพิเศษในประเทศมุ่งเน้นไปที่การแสวงหากำไรไม่ใช่เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน แรงงานยังคงต้องต่อสู้เพื่อสิทธิของตนเพื่อการทำงานที่ดีมีคุณค่าและมีคุณภาพ เราจึงเรียกร้องให้มีนโยบายทางเศรษฐกิจที่จะรักษาหลักการ 'ไม่ทำอะไรที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง' และช่วยปกป้องสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของประชาชนผู้ได้รับผลกระทบ

ในทำนองเดียวกัน รัฐบาลชุดนี้ต้องทำงานเพื่อแก้ไขระบบการศึกษาซึ่งไร้ประสิทธิภาพมายาวนานหลายทศวรรษ อันจำกัดทักษะพื้นฐานของเยาวชนในการที่จะเติบโตเป็นผู้นำของประเทศในอนาคต

สันติภาพ (Peace)

ภูมิภาคของเราเผชิญกับความท้าทายสำคัญ ว่าด้วยสันติภาพและความมั่นคงที่เกี่ยวข้องกับอธิปไตย ความขัดแย้งภายในจากการยืนยันสิทธิในการกำหนดอนาคตของตนเอง และการต่อสู้เพื่อเอกราชของชาติพันธุ์ต่าง ๆ ข้อพิพาทระหว่างพรมแดนและน่านน้ำ ความไม่สงบทางการเมือง ความยากจน การค้ามนุษย์ การถูกบังคับให้ย้ายถิ่น การแย่งชิงการเข้าถึงและควบคุมทรัพยากรธรรมชาติ ความไม่มั่นคงของมนุษย์ และความรุนแรงในระดับสูง ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะถูกลมองเสมือนเป็นความล้มเหลวและไร้ความสามารถของอาเซียน ในอันที่จะนำความสงบสุข สันติภาพ ความยุติธรรม และการพัฒนาที่ยั่งยืนมาสู่ภูมิภาค

เราเรียกร้องให้ประเทศในอาเซียนแข่งขันกัน เพื่อประกาศความสำเร็จในการรักษาสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาคนี้ ความขัดแย้งและสถานการณ์ภายหลังความขัดแย้งในภูมิภาคอาเซียน ได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของมนุษย์ โดยเฉพาะกลุ่มที่มีความอ่อนไหวและกลุ่มชายขอบ

ความขัดแย้งในภูมิภาคอาเซียนเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุ ในหลายกรณี ต้นกำเนิดของความขัดแย้งมาจากการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม การจัดสรรทรัพยากรที่ไม่เป็นธรรมและการปฏิเสธสิทธิของประชาชน อันล้วนเป็น

อุปสรรคต่ออาเซียนและประชาชนอาเซียน ในการที่จะทำให้เกิดสันติภาพและความมั่นคงของมนุษย์อย่างยั่งยืน ในภูมิภาค การตระหนักถึงผลกระทบของความขัดแย้งทั้งภายในและระหว่างรัฐเกี่ยวกับสันติภาพและความมั่นคงภายในภูมิภาคอาเซียน และการขาดกลไกในการแก้ไขปัญหา จึงมีข้อเสนอแนะว่าควรจะมีการพัฒนาและสร้างกลไกการป้องกันข้อพิพาทและยุติความขัดแย้งในระดับภูมิภาค สำหรับป้องกันและรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉิน

เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง ที่รัฐบาล หน่วยงานที่ไม่ใช่ภาครัฐ และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง จะต้องตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นและชนพื้นเมือง ในการสร้างสันติภาพและปรับปรุงกระบวนการทำงาน บทบาทของผู้หญิงและคนหนุ่มสาวที่ได้รับผลกระทบ ก็มักจะถูกละเลยไป แม้ชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเขาจะถูกกระทบอย่างมากก็ตาม รัฐบาลที่มีส่วนร่วมในกระบวนการสร้างสันติภาพจะต้องแสดงความจริงใจที่จะยึดผลประโยชน์ของประชาชนมาเป็นอันดับแรกในสถานการณ์ความขัดแย้ง ในบางกรณี กลุ่มนานาชาติ สถาบันการเงิน และการภาคเอกชน ทำการลงทุนในพื้นที่ความขัดแย้ง ทำให้ความขัดแย้งที่ดำเนินอยู่ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

- รวมเอาบทบัญญัติว่าด้วยกลไกการป้องกันข้อพิพาทและการจัดการปัญหาในระดับภูมิภาค เข้าเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาบททวนกฎบัตรอาเซียนในอนาคต
- ตามหลักการที่ปรากฏอยู่ในมติ สันติภาพและความมั่นคง พัฒนาแผนปฏิบัติการแห่งชาติว่าด้วยเรื่องสตรี คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ 1325 อนุสัญญาว่าด้วย และความมั่นคง ว่าด้วยสตรี สันติภาพ การจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (CEDAW) และข้อเสนอแนะทั่วไป ข้อ 30
- แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการรักษาความมั่นคงตามที่ระบุไว้ในแผนงานประชาคมการเมืองและได้รับรองความรับผิดชอบและความโปร่งใสในการ โดยการตัดค่าใช้จ่ายทางทหาร ความมั่นคงอาเซียน ใช้จ่ายงบประมาณของรัฐเพื่อการพัฒนาชุมชน จัดให้มีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมายและการเป็นตัวแทนของสตรีในกระบวนการตัดสินใจในทุกระดับ รวมถึงสนับสนุนการเป็นและการศึกษาของชุมชนเพื่อที่จะตอบโต้การเลือกปฏิบัติทางเพศและการใช้ความรุนแรงทุก ผู้นำของสตรีในระบบการศึกษาทุก ผนวกการศึกษาเรื่องสันติภาพเข้ากับมิติเรื่องเพศและสิทธิมนุษยชน • รูปแบบ ตลอดจนสนับสนุนกิจกรรมสร้างสรรค์สันติภาพของคนหนุ่ม ระดับทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ สาวและภาคประชาสังคม
- เพื่อส่งเสริมสันติภาพผ่านการบูรณา และเสรีภาพของสื่อ รับรองเสรีภาพในการแสดงออกและการชุมนุม การทั้งในสื่อแบบดั้งเดิมและสื่อดิจิทัล

สิทธิมนุษยชนและความยุติธรรม (Human Rights and Justice)

แม้จะมีกลไกสิทธิมนุษยชนของตนเอง ประเทศในอาเซียนยังคงเผชิญกับความท้าทายหลากหลายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และการเข้าถึงความยุติธรรมสำหรับทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับชุมชนที่เปราะบาง และชุมชนชายขอบ

สตรี เด็ก คนหนุ่มสาว คนพิการ และกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQ) และกลุ่มคนที่มีรสนิยมทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศและการแสดงออกทางเพศที่หลากหลาย รวมถึงบุคคลผู้ที่มีภาวะทางเพศกำกวม ยังคงถูกรัฐสมาชิกอาเซียนมองข้ามการกำหนดอนาคตของพวกเขา มีความสำคัญที่จะต้องตระหนักว่าความรุนแรงต่อสตรีนั้น ขัดขวางทั้งการปฏิบัติตามสิทธิสตรีและการมีส่วนร่วมในทุกการตัดสินใจ รวมถึงในกระบวนการสร้างชุมชน แม้ว่าทุกรัฐในอาเซียนจะได้ให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ สนธิสัญญาและปฏิญญาสากลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง แต่อาเซียนก็ล้มเหลวในการสร้างกลไกตรวจสอบสิทธิและตัวบ่งชี้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อรับมือกับความรุนแรงต่อผู้หญิง ในทำนองเดียวกัน ยังคงมีช่องว่างสำคัญในการบรรลุเรื่องสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์และสิทธิของทุกคน โดยเฉพาะสตรีและกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มชายขอบอื่น ๆ นอกจากนี้ การขาดการศึกษาเรื่องเพศที่ครบวงจรและบริการที่เป็นมิตรกับเยาวชน นอกเหนือไปจากความไม่เท่าเทียมทางเพศ การตีตราและการเลือกปฏิบัติที่ยังคงมีอยู่ ได้กลายเป็นอุปสรรคจำกัดสิทธิของคนหนุ่มสาวต่อการเข้าถึงข้อมูลและการบริการในเรื่องสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ บุคคลที่มีรสนิยมทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศและการแสดงออกทางเพศที่หลากหลาย ยังคงเผชิญกับอาชญากรรม ทำให้พวกเขาไม่สามารถที่จะใช้สิทธิขั้นพื้นฐานที่มี รวมถึงเสรีภาพและสิทธิประโยชน์จากการพัฒนาที่ประชาชนทุกคนในอาเซียนมีสิทธิจะได้รับ

การอพยพย้ายถิ่นคือความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในภูมิภาคอาเซียน และยังไม่มีการป้องกันที่เพียงพอสำหรับผู้อพยพทั้งหมด โดยเฉพาะผู้ที่ถูกบังคับให้ต้องอพยพและคนไร้สัญชาติ เด็กคือกลุ่มเสี่ยงอย่างยิ่งต่อผลกระทบเชิงลบของการอพยพย้ายถิ่น และเด็กเคลื่อนย้าย (COM) จำนวนมากจะไม่ได้รับการยอมรับตามกฎหมายที่มีอยู่ หรือจากผู้บังคับใช้กฎหมาย จึงถูกปฏิเสธการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานและมีความเสี่ยงสูงจากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ หรือการล่วงละเมิดทางเพศ ถูกทารุณกรรมและถูกทอดทิ้ง ที่สำคัญที่สุดคือ ในขณะที่ค่าจ้างแรงงานในประเทศในกลุ่มอาเซียนส่วนใหญ่ต่ำกว่าค่าค่าครองชีพอย่างมาก ซึ่งไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายพื้นฐาน แรงงานข้ามชาติต้องประสบกับการเลือกปฏิบัติในแง่ของการปฏิเสธและมีข้อจำกัดด้านสิทธิขั้นพื้นฐานที่จะมีเสรีภาพในการเคลื่อนไหว เสรีภาพในการชุมนุม การเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ และการบริการด้านสุขภาพ รวมถึงการเยียวยาทางกฎหมาย

คณะกรรมการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights - AICHR) หรือคณะกรรมการอาเซียนเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิสตรีและสิทธิเด็ก (ASEAN Commission on the Promotion of the Rights of Women and Children-ACWC) ล้มเหลวในการแก้ไขสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น เนื่องจากขาดอำนาจในฐานะหน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งหนึ่งในสาเหตุของความอ่อนแอของหน่วยงานเกิดจากกรอบอำนาจหน้าที่ (TOR) ที่อ่อนด้อยของคณะกรรมการระหว่างรัฐบาล

อาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (AICHR) และเนื่องจากจะมีการทบทวนกรอบอำนาจหน้าที่ในปีพ.ศ. 2557 การแก้ไขปรับปรุงกรอบอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน จะสามารถช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของข้อบัญญัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในประเด็นการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ปัญหาสำคัญในกรอบอำนาจหน้าที่นี้ คือหลักการห้ามทรมานที่ไม่แทรกแซงที่เป็นอยู่ รวมทั้งการขาดความเป็นอิสระของคณะกรรมการ ซึ่งจะต้องได้รับการแก้ไขโดยประเทศสมาชิกอาเซียน ในการทบทวนกรอบอำนาจหน้าที่ ต้องรับรองการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมายของสถาบันสิทธิมนุษยชนอื่น ๆ เช่น คณะกรรมการอาเซียนเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิสตรีและสิทธิเด็ก (ACWC) และสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เช่นเดียวกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม

ข้อเสนอแนะ

- สร้างตัวชี้วัด ซึ่งตระหนักถึงความหลากหลายของสตรี เพื่อรับรองการตรวจสอบแบบองค์รวมเกี่ยวกับความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรี รัฐบาลอาเซียนควรใช้วิธีการที่มีตัวบ่งชี้เป็นฐาน และสร้างความร่วมมือกับภาคประชาสังคมในการติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการตามพันธกรณี และข้อกำหนดในการกำจัดความรุนแรงต่อสตรี และการมีส่วนร่วมของสตรีในกระบวนการของการสร้างสันติภาพในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง
- แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นทางการเมืองที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และให้มีการลงทุนอย่างยั่งยืนเพื่อพัฒนาความร่วมมือในกลุ่มเสี่ยงและ คนหนุ่มสาว และสถานะของสิทธิสตรี สุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ ๆ ทั้งนี้ รวมถึงการให้การศึกษารื่องเพศที่ครอบคลุมและบริการที่เป็นมิตรกับเด็กและ กลุ่มชายขอบอื่น ๆ
- ยกเลิกกฎหมายและกฎระเบียบทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ถือได้ว่าเป็นความผิดทางอาญาต่อกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQ) และกลุ่มคนที่มีรสนิยมทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศและการแสดงออกทางเพศ และปรับกฎหมายภายในประเทศและ เพศที่หลากหลาย รวมถึงบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศกำกวมในทันที กลไกด้านสิทธิมนุษยชนในภูมิภาค นโยบายและข้อปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับสนธิสัญญาสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ และหลักการยอร์กจาการ์ตา (the Yogyakarta Principles) ผ่านทางการปรึกษาหารือ และกลุ่มคนที่มีรสนิยมทางเพศ และการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ รวมถึงบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศกำกวม อัตลักษณ์ทางเพศและการแสดงออกทางเพศที่หลากหลาย
- และหาทาง และคนไร้สัญชาติ ผู้ถูกบังคับให้อพยพ ยุติวิธีการกักขังสำหรับการตรวจคนเข้าเมืองที่เป็นเด็ก ๆ ในการควบคุมตัวบุคคลเหล่านี้ ให้การกักขังสำหรับการตรวจคนเข้าเมืองเป็นมาตรการที่เป็น เลือกรอื่น รวมถึงเด็กที่ สิทธิของเด็กเคลื่อนย้าย ๆ เท่านั้น ทางเลือกสุดท้ายสำหรับประชากรผู้ถูกบังคับให้อพยพอื่น ๆ ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติและภัยธรรมชาติควรได้รับการส่งเสริมและคุ้มครองโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ โดยการให้เข้าถึงการศึกษาภาคบังคับพื้นฐานโดยไม่มีค่าใช้จ่าย และบริการด้านสุขภาพที่มีคุณภาพ การจัดหาทางเลือกในการดูแลและคุ้มครองจากการกระทำทารุณและการ คุ้มครองทางกฎหมาย แสวงหาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้องในทุกรูปแบบ

- มีสิทธิทางสังคมว่าจะไม่มีการเลือกปฏิบัติ รวมถึงแรงงานข้ามชาติ รับประกันสิทธิของคนงานทุกคน โดยไม่คำนึงถึงสถานะทางกฎหมายของพวกเขา และสามารถเข้าถึงความ และแรงงานที่เท่าเทียมกัน และมีสิทธิในด้านการศึกษา เราขอ ยุติธรรมผ่านการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เรียกร้องให้ประเทศสมาชิกอาเซียน ยุติการกีดกันทุกรูปแบบต่อแรงงานซึ่งใช้สิทธิเสรีภาพในการ เราขอเรียกร้องให้ การชุมนุม และรวมกลุ่มกัน รวมทั้งสิทธิในการนัดหยุดงาน นอกจากนี้ แสดงออก ประเทศสมาชิกอาเซียนรับรองค่าจ้างขั้นต่ำซึ่งเพียงพอการดำรงชีวิตและการทำงานที่มีคุณค่าสำหรับ แรงงานทั้งหมดในประเทศอาเซียน
- และมีส่วนที่จะ ตระหนักว่ากลุ่มผู้ค้าบริการทางเพศมีสิทธิเท่าเทียมกัน ในการมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ รวมถึงแต่ไม่จำกัดเฉพาะการ แบ่งปันโอกาสและผลประโยชน์ที่การท่องเที่ยวนำมาสู่อาเซียน และการไม่ถูกเลือกปฏิบัติ คู่ครองที่เท่าเทียมกันภายใต้กฎหมายแรงงานแห่งชาติ

การพัฒนา (Development)

ภูมิภาคของเราต้องเผชิญกับความท้าทาย [ของการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของกลุ่มประชากรผู้สูงอายุ เนื่องจาก อัตราการเจริญพันธุ์ต่ำและระยะช่วงชีวิตยืนยาวขึ้น] และสภาพทางสังคม เศรษฐกิจและความไม่เท่าเทียมกันทาง เพศที่นับวันจะแย่ลง เนื่องจากผลกระทบของโลกาภิวัตน์และข้อตกลงการค้าเสรี ตลาดที่ไม่ยั่งยืนในปัจจุบัน หรือนโยบายเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนโดยบริษัท ส่งผลให้เกิดผลกระทบเชิงลบ ไม่ว่าจะเป็นการลดลงของ ทรัพยากรธรรมชาติ การเพิ่มขึ้นของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความ ยากจนทวีความรุนแรงคนจนเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความเลื่อมล้ำมากขึ้นสำหรับแรงงานทั้งภายในประเทศและข้าม พรมแดน ขาดการคุ้มครองทางสังคมและการบริการขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มคนชายขอบ และการขยายตัวของความแออัดที่ดินซึ่งทำลายชุมชนและปล้นวิถีชีวิต มรดกทางวัฒนธรรมและสิทธิส่วนรวม โดยเฉพาะในพื้นที่ของชนพื้นเมืองหรือกลุ่มชาติพันธุ์ โครงการลงทุนและการพัฒนาขนาดใหญ่ รวมถึงในพื้นที่ ของกลุ่มชาติพันธุ์หรือชนพื้นเมือง ได้ก่อให้เกิดการบังคับโยกย้ายจำนวนมากและนำไปสู่การละเมิดสิทธิมนุษย ชน ผู้นำภาคประชาสังคมอาทิ สมบัติ สมพอน ผู้ซึ่งได้เน้นย้ำถึงผลกระทบด้านลบเหล่านี้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาอย่างยั่งยืนจะตกเป็นเป้าหมายมากขึ้น เรามีความกังวลอย่างยิ่งว่าการมาถึงของประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียนจะทำให้สถานการณ์เลวร้ายลง หากยังคงมีการใช้นโยบายการพัฒนาที่เป็นอันตรายเหล่านี้ต่อไป

แนวโน้มการพัฒนาของอาเซียนในปัจจุบัน จะก่อให้เกิดปัญหาข้ามพรมแดนร้ายแรงอันเกิดจากการสร้างเขื่อน ไฟฟ้าพลังน้ำขนาดใหญ่ อุตสาหกรรมการขุดเจาะทรัพยากรธรรมชาติ การขยายตัวของพื้นที่ปลูกพืชแบบ เชิงเดี่ยวขนาดใหญ่ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลงทุนร่วมกันระหว่างบริษัท รัฐบาลและทหารที่ขาด ความรับผิดชอบ สิ่งเหล่านี้กำลังส่งผลกระทบต่อชุมชนและวิถีชีวิต ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ น้ำ และ ความมั่นคงทางอาหาร เอกอัครราชทูต สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งนำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งและความไม่มี เสถียรภาพที่จะเพิ่มมากขึ้นในภูมิภาคนี้

รัฐบาลอาเซียนให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจให้เหนือกว่าการพัฒนาที่เป็นธรรม เท่าเทียมและยั่งยืน ซึ่งจะทำให้ความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนเป็นศูนย์กลางแท้จริง การคุ้มครองทางสังคมและการบริการขั้นพื้นฐานยังไม่ได้ถูกจัดลำดับความสำคัญและยังคงมีข้อจำกัด ไม่ครอบคลุมและไม่เพียงพอที่จะรับรองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของประชาชน ชุมชนท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบจากการลงทุนและการพัฒนาโครงการ ไม่ได้รับข้อมูลที่เพียงพอเกี่ยวกับโครงการ ไม่ได้รับการปรึกษาหารืออย่างมีความหมายหรือขอความยินยอม และพวกเขาไม่สามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจได้

ประเทศสมาชิกอาเซียนส่วนใหญ่มีกรอบกฎหมายที่ค่อนข้างเข้มแข็ง ครอบคลุมประเด็นหลักในเรื่องที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ แรงงานและสิ่งแวดล้อม การบังคับใช้กฎหมายและกฎระเบียบเหล่านี้ยังคงเป็นสิ่งที่ท้าทาย การทุจริตและการขาดความโปร่งใสและความรับผิดชอบ ทำให้เกิดผลกระทบด้านลบของโครงการพัฒนาและการลงทุนต่อชุมชนท้องถิ่นที่ความรุนแรงยิ่งขึ้น การนำทหารเข้าไปประจำในพื้นที่ที่อุดมไปด้วยทรัพยากร ส่งผลให้การปราบปรามโดยบังคับให้สูญหาย การฆ่าที่ผิดกฎหมาย การแย่งยึดที่ดินและการอพยพโยกย้ายชุมชนรุนแรงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

- กำหนดมาตรการเพื่อเพื่อรับมือกับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและโลกาภิวัตน์ อันการคุ้มครองทางสังคมสำหรับทุกคน การ สุขภาพ รวมไปถึงการให้ความสำคัญมากขึ้นในเรื่องการศึกษา ลดความยากจน อธิปไตยและความมั่นคงทางอาหาร สถาบันทางเศรษฐกิจของประชาชน กฎระเบียบและกลไกที่มีประสิทธิภาพที่จะทำให้รัฐบาลและบริษัทมีความรับผิดชอบ และปกป้องการพัฒนาอย่างยั่งยืน และสิทธิมนุษยชน
- กรอบการ ซึ่งรวมถึงกลไกการตรวจสอบที่เป็นอิสระ สร้างเสาหลักด้านสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคอาเซียน ทำงานระดับภูมิภาคในเรื่องการใช้ประโยชน์และการแบ่งปันทรัพยากรทางธรรมชาติข้ามพรมแดน การปกป้องคุ้มครองสิทธิของประชาชน รวมทั้งสิทธิของชนพื้นเมือง และแก้ไขปัญหาผลกระทบข้ามพรมแดน การสร้างเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำทั้งหมด และส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน หรือพลังงานทาง พรมแดน เลือกร้อยอย่างยั่งยืน
- และการมีส่วนร่วมอย่างมี กำหนดนโยบายการปกป้องอาเซียน รับรองความรับผิดชอบ ความโปร่งใส องค์การภาคประชาสังคม ความหมายของผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมด รวมถึงชุมชนท้องถิ่นและชนพื้นเมือง ในการออกแบบ การดำเนินงานและการตรวจสอบเรื่องการลงทุนและ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มชายขอบ เพื่อปกป้องสิทธิและความอยู่ดีมีสุข โครงการพัฒนา รวมถึงนโยบายทั้งในระดับชาติและในระดับภูมิภาคของประชาชนอาเซียน
- ปฏิบัติตามและรับรองให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปตามแนวปฏิบัติสากล รวมถึงแต่ไม่จำกัดเฉพาะหลักการ ความโปร่งใสของอุตสาหกรรมสกัดจากธรรมชาติ ของสหประชาชาติในเรื่องธุรกิจและสิทธิมนุษยชน

และ ISO 26000 เพื่อเคารพสิทธิของบุคคลและชุมชนที่ได้รับผลกระทบทั้งหมด ปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของประชาชน ซึ่งหมายถึงการปรึกษาหารืออย่างเต็มที่และมีความหมายกับชุมชนที่ได้รับผลกระทบ ให้คำชดเชยที่เป็นธรรมและเหมาะสม และรับรองพื้นที่สำหรับการตั้งถิ่นฐานใหม่ที่เพียงพอเมื่อมีประชาชนประสงค์ที่จะย้ายออกไป

- ใน คำเนินการแก้ปัญหาโดยใช้เครื่องมือที่พิจารณาด้านสิทธิเป็นฐานและกฎบัตรอาเซียนที่จะเกิดขึ้นใหม่ ควบคู่ไปกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม ภาค การสร้างความเข้มแข็งของการคุ้มครองทางสังคม องค์การระดับรากหญ้าและปัจเจกบุคคล ประชาชน

ประชาธิปไตย (Democracy)

ประชาธิปไตย หมายถึง "รัฐบาลโดยประชาชน" ผ่านการใช้เสรีภาพพลเมืองและทางการเมือง ซึ่งประชาชนสามารถปกครอง ควบคุมและกำหนดชีวิตของตนเองได้ อาเซียน ดังที่ในกฎบัตรอาเซียนและพิมพ์เขียวชุมชน มีหน้าที่ในการส่งเสริม "ประชาชนเป็นศูนย์กลางของอาเซียน" ซึ่งสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้าร่วม และได้รับประโยชน์จากการบูรณาการและการสร้างชุมชนอาเซียน อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินงานตามความมุ่งมั่นนี้ เห็นได้ว่ารัฐสมาชิกอาเซียนนั้นยังคงห่างไกลการบรรลุเป้าหมาย และยังมีปัญหาสำคัญในภูมิภาคนี้ที่ทุกประเทศสมาชิกอาเซียนต้องให้ความสนใจอย่างจริงจังต่อไป

การดำรงอยู่อย่างต่อเนื่องของการปกครองของทหาร การแทรกแซงโดยทหาร และภัยคุกคามต่อรัฐบาลพลเรือน การควบคุมทรัพยากรทางเศรษฐกิจโดยองค์กรทางทหาร เช่นเดียวกับนโยบายความมั่นคงที่มีความไม่สอดคล้องกับหลักนิติธรรม ก่อให้เกิดความท้าทายใหญ่หลวงในการกระจายอำนาจและการเปลี่ยนผ่านทางประชาธิปไตย

ประชาชนทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มที่มีความอ่อนไหวและกลุ่มชายขอบ ได้รับผลกระทบเชิงลบจากการรวมกลุ่มของอาเซียนและความท้าทายทั้งหลายภายในประเทศ รวมถึงภัยคุกคามที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตย ความท้าทายดังกล่าว ได้แก่:

1. เสรีภาพในการ เช่น ทั้งแบบเปิดเผยและเป็นการลับ กำหนดข้อจำกัดอย่างรุนแรงของเสรีภาพขั้นพื้นฐานและศาสนา การรวมกลุ่ม การแสดงความคิดเห็น ข้อมูล ชุมชน;
2. รวมทั้งการจำกัดสิทธิ และการล่วงละเมิด การจับกุม การคุมขัง ขาดการคุ้มครองเรื่องความรุนแรง มนุษยชน นักกิจกรรมและผู้แทนสหภาพโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย;
3. การยกเว้นโทษและการขาดการพิจารณาคดีด้วยหลักนิติธรรม;
4. การขาดการมีส่วนร่วม การปรึกษาหารือ และการกำหนดอนาคตของตนเองตามระบอบประชาธิปไตย;
5. ซึ่งเป็นผลมาจากการโครงการพัฒนาและ กำหนดข้อจำกัดอย่างมากในเรื่องสิทธิในที่ดินและสิทธิแรงงาน และ ;ธุรกิจที่ปฏิเสธที่จะปฏิบัติตามมาตรฐานสากลว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชน
6. และการขาดความโปร่งใสในทุกระดับของรัฐบาล การทุจริตคอร์รัปชันที่แพร่หลาย

อย่างไรก็ตาม ภาคประชาสังคมในภูมิภาคอาเซียนได้บรรลุผลในเชิงบวกหลายด้านในการเผชิญกับความท้าทายดังกล่าว ภาคประชาสังคมประสบความสำเร็จในการใช้ยุทธศาสตร์ในการรณรงค์ที่หลากหลาย รวมทั้งมีความสมานฉันท์และความร่วมมือระหว่างกลุ่มต่าง ๆ มีการสร้างเครือข่ายในระดับภูมิภาค แบ่งปันข้อมูลร่วมกัน สร้างความตระหนักและให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับเรื่องสิทธิมนุษยชน มีการปรึกษาหารือในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ มีส่วนร่วมในการประท้วงแบบสันติวิธี และถูกต้องตามกฎหมาย ล็อบบี้และแทรกแซงภาคธุรกิจ โดยตรงมีส่วนร่วมโดยตรงกับประเทศสมาชิกอาเซียน และมีการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนและการกระทำอื่น ๆ โดยรัฐสมาชิกอาเซียน

แม้ภาคประชาสังคมจะมีความพยายามในเชิงบวกดังกล่าว รัฐบาลยังคงต้องแสดงความพยายามและมุ่งมั่นในหน้าที่และมีความรับผิดชอบ ภายใต้กฎบัตรอาเซียน และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับประชาธิปไตยในภูมิภาคอาเซียน

ข้อเสนอแนะ

- ยกเลิกการได้รับการยกเว้นโทษโดยการตรวจสอบกฎหมายทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงและการอุ้มและจัดให้มีพื้นที่ที่ปลอดภัยทั้งที่เปิดเผยและปิดลับ รวมทั้งสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับนัก หาย ๆ ให้ ผู้นำชุมชน และผู้มีบทบาทในภาคประชาสังคมอื่น นักกิจกรรม ผู้สื่อข่าว ต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน เกิดการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมายกับเจ้าหน้าที่ ในการดำเนินกิจกรรมที่ถูกต้องตามกฎหมายของพวกเขา หรือความ การจับกุม การคุมขัง การฆ่า โดยไม่ต้องกลัวการถูกล่วงละเมิดทางร่างกายหรือทางคดี เขา และให้มีการปล่อยตัวนักโทษการเมือง นักปกป้องสิทธิ ฯ หรือข้อจำกัดในเสรีภาพขั้นพื้นฐาน รุนแรงอื่น ผู้นำสหภาพแรงงาน และแรงงานที่ถูกคุมขังโดยรัฐสมาชิกอาเซียนในทันที ผู้นำชุมชน มนุษยชน
- ด้วยการให้ภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ปฏิรูปการรักษาความมั่นคงในทุกรัฐบาลอาเซียน สอบการปฏิรูปการนำมุมมองด้านสิทธิมนุษยชนและสิทธิสตรีมาใช้ ร่วมกับรัฐสภาในการที่จะออกนโยบายซึ่งสอดคล้องกับหลักประชาธิปไตย
- สอดคล้องกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนและหลักปฏิบัติสากล กำหนดกรอบทางกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ และให้สัตยาบันและดำเนินการปรับใช้กลไกระหว่างประเทศ แก้ไขหรือยกเลิกกฎหมายปราบปราม ซึ่งมี รับรองว่ากฎหมายและระเบียบข้อบังคับทั้งหมดถูกบังคับใช้อย่างถูกต้องโดยการปฏิรูปศาลยุติธรรม มีความเชี่ยวชาญ และไม่มีการทุจริต ทั้งนี้ รวมถึงในระดับอาเซียน ความเป็นอิสระ
- ได้รับการ – โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มที่มีความอ่อนไหวและกลุ่มชายขอบ - รับรองว่าประชาชนทุกคน โดยปราศจากการเลือก สามารถใช้สิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองของพวกเขา ยอมรับตามกฎหมาย ปฏิบัติและอคติ สามารถกำกับดูแลตนเอง เสริมสร้างความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลและการศึกษา มี ส่วนร่วมและได้รับคำปรึกษาหารือเกี่ยวกับการตัดสินใจที่สำคัญ อันมีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่และวิถีชีวิต ศักดิ์ศรีความเป็น มีความมั่นคง การยอมรับและความคุ้มครองเสรีภาพ และได้รับการเคารพ ของพวกเขา มนุษย์ อัตลักษณ์และสิทธิมนุษยชน

ข้อเสนอแนะทั่วไปและข้อสรุป

เรา การประชุมภาคประชาสังคมอาเซียน/มหกรรมภาคประชาชนอาเซียน(ACSC/APF) 2514 ได้มอบหมายให้ กรรมการอำนวยการ (Steering Committee) ทำการกำหนดกลไกที่มีความยืดหยุ่นและครอบคลุมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กระบวนการของ การประชุมภาคประชาสังคมอาเซียน/มหกรรมภาคประชาชนอาเซียน(และ รับรองว่าจะมีการเชื่อมโยงอย่างต่อเนื่องระหว่าง การประชุมภาคประชาสังคมอาเซียน/มหกรรมภาคประชาชนอาเซียน(และอาเซียน

เราขอเรียกร้องต่อรัฐบาลอาเซียน ดังนี้:

- ความมีส่วนร่วม และการจัดการใช้ความรุนแรง ความเท่าเทียมกัน ให้มุ่งมั่นที่จะบรรลุความยุติธรรม โดยความสำเร็จนี้จะเกิดขึ้นได้โดยการมี ทุกรูปแบบ เพื่อที่จะนำมาซึ่งสันติภาพและความมั่นคงที่ยั่งยืน ส่วนร่วมของประชาชนระดับรากหญ้าและองค์กรภาคประชาสังคม
- และพัฒนากลไกในการคุ้มครองสิทธิ ตระหนักถึงความหลากหลายของประชาชนในภูมิภาคอาเซียน เพศ มิติหญิงชาย ความพิการ ความหลากหลายทางเพศ และกลุ่มคน มนุษยชนทั้งหมดโดยไม่จำกัดศาสนา ที่มีรสนิยมทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศและการแสดงออกทางเพศที่หลากหลาย รวมถึงบุคคลผู้มีภาวะทาง อาชีพ อุดมการณ์ทางการเมือง และความเป็นพลเมือง โดยกลไกดังกล่าว เชื้อชาติ เพศกำกวม ชาติพันธุ์ ควรจะสอดคล้องกับกฎหมายและมาตรฐานสากล
- รับรองความเป็นอิสระของสมาชิกระหว่างภูมิภาคอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (AICHR) อันเป็นสิ่งที่เป็นข้อตรงกันข้ามกับโครงสร้างคณะกรรมการฯ อันเป็นกลไกระหว่างรัฐบาล รวมทั้งบทบัญญัติที่) รับรองว่าการเพิ่มข้อกำหนดเรื่องการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในกรอบอำนาจหน้าที่ กำหนดขึ้นมาเพื่อการตรวจสอบเรื่องสิทธิมนุษยชนของประเทศสมาชิกอาเซียน จะสามารถทำให้คณะ สามารถทำการ คณะกรรมการฯ สถานที่ และทำให้/ ดำเนินการเข้าเยี่ยมประเทศ กรรมการฯ การเปลี่ยนแปลง (สืบสวนและแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและปัญหาการละเมิดสิทธิ จะสามารถ ซึ่งไร้ประสิทธิภาพ หรือแก้ไขหลักการฉันทามติและการไม่แทรกแซงของคณะกรรมการฯ คล้ายกับ (ระเบียบการพิเศษรวมทั้งผู้รายงานพิเศษ) สร้างผู้เชี่ยวชาญอิสระ ช่วยเหลือคณะกรรมการฯ ๆ ในภูมิภาค ผู้ กลไกระเบียบการพิเศษของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติและกลไกอื่น เพื่อให้สามารถดำเนินงาน เชี่ยวชาญเหล่านี้ควรจะเป็นอิสระและไม่ถูกผูกมัดตามหลักการฉันทามติ ปกป้องสิทธิมนุษยชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- การทบทวนกรอบการดำเนินงาน (TOR) โดยเฉพาะ ต้องให้เป็นการตัดสินใจมาจากเสียงส่วนใหญ่ ในการแก้ไขและป้องกันปัญหา อย่างยิ่งในสถานการณ์ที่การตัดสินใจไม่สามารถบรรลุได้โดยฉันทามติ การทบทวนกรอบการดำเนินการของคณะกรรมการฯ การละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง นอกจากนี้ ควรนำไปสู่ความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพระหว่างกลไกสิทธิมนุษยชนที่มีความแตกต่างหลากหลาย การฯ

เพื่อให้มั่นใจว่าการคุ้มครองสิทธิ และเป็นการทำงานข้ามเสาหลักและองค์กรเฉพาะสาขาของอาเซียน
มนุษยชนจะเข้มแข็งมากขึ้นในภูมิภาคนี้

- ประเทศสมาชิกอาเซียนควรลงนามและให้สัตยาบันในอนุสัญญาระหว่างประเทศและพิธีสารที่สำคัญต่าง
สิทธิมนุษยชนของประชาชนอาเซียนทั้งหมดและอัตลักษณ์ที่หลากหลายของ ๆ ด้วยความตระหนักว่า
พวกเขาคือสิ่งที่เป็นสากล ตั้งอยู่อย่างเป็นธรรมชาติ โดยไม่สามารถถ่ายโอนให้กัน หรือยึดครองไปได้ และ
เป็นสิ่งที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันทั้งสิ้น
- สถาบันสิทธิมนุษยชนอาเซียนรวมถึง คณะกรรมาธิการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน
(ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights - AICHR) หรือคณะกรรมาธิการอาเซียน
เพื่อคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิสตรีและสิทธิเด็ก (ASEAN Commission on the Promotion of the Rights
of Women and Children-ACWC) และกรรมาธิการอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของ
แรงงานต่างด้าว (ASEAN Committee on the Implementation of ASEAN Declaration on the Protection
and Promotion of the Rights of Migrant Workers : ACMW) ควรได้รับการกระตุ้นให้ประสานงานกัน
และมีความพยายามในการทำงานร่วมกันเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประชาชนทุกคนใน
อาเซียน

เราใคร่ขอแสดงความขอบคุณอย่างจริงใจมายังภาคประชาสังคมของพม่าและประชาชน สำหรับการเป็นเจ้าภาพ
ในการจัดการประชุมในครั้งนี้ และขอขอบคุณรัฐบาลสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ สำหรับการสนับสนุน
และความร่วมมืออันทำให้การจัดงาน ACSC/APF 2014 สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี